

Miljöpartiet de grönas tilläggsbudget 2023

Mälaröarna mellan stad och land - mitt i Mälaren

Utgångspunkten för vår politik är Miljöpartiets tre solidariteter:

- Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med världens alla människor

“Globala utmaningar kräver lokal omställning”

Budget 2023

P.g.a. sena budgetförutsättningar och ett styre som varit oklart väljer vi detta år att enbart lägga en tilläggsbudget och då endast för 2023. För att ta del av våra långsiktiga satsningar hänvisar vi till förra årets budget. Vi kommer inför nästa budget, år 2024 ta fram en mer fullständig budget.

Med det här tillägget i årets budget skapar vi förutsättningar för att klara både klimatomställningen för individen och kommunen. Vi ställer om vår konsumtion och således drar ner på våra konsumtionsbaserade utsläpp samtidigt som vi sparar pengar för kommunen. Detta med t.ex. minskade energikostnader när vi investerar i hållbar energi och samordnar våra transporter.

Förutsättningar för budgeten

EkeröAlliansen valde att sänka skatten i budgeten innan valet, vi menade redan då att det var ansvarslöst då kostnaderna skulle stiga inom kort. Det visar sig i den budget som nu föreslås. Då förutsättningar för år 2023, 2024 och 2025 ser väldigt ansträngda ut och då vi inte vill dra ner på kärnverksamhet behöver skattesatsen justeras.

Vi föreslår att vi återgår till tidigare skattesats på 19.25 procent, vilket är 30 öre högre än nuvarande. Vi klarar då år 2023 med ett nollresultat i ordinarie verksamhet även utan nettointäkten från exploateringsverksamheten och årets *“okonventionella finansiering”* med försäljningar av kommunens tillgångar. I kommunens riktlinjer för ekonomisk hushållning står det: *“Medel från försäljning av tillgångar (till exempel mark och fastigheter) ska inte användas till löpande drift utan till nyinvesteringar eller till amortering av skulder”*.

Vi väljer att lägga pengarna från exploateringsverksamheten på nyinvesteringar som sparar pengar på sikt i vår investeringsbudget och att amortera på våra skulder som även minskar våra kostnader nu när räntorna är högre.

Beskrivning av några av våra satsningar under år 2023

Strategier för klimatomställning

Vi menar att det är viktigt att det finns en plan och tydliga mål för att få till ett effektivt miljö- och klimatarbete. Vi anser därmed att det är brådskande att följande strategier tas fram:

- Dagvattenstrategi
- Hållbarhetsstrategi
- Klimatanpassningsstrategi
- Klimatfärdplan + koldioxidbudget
- Upphandlingsstrategi
- Landsbygdsstrategi

Vi börjar med en klimatfärdplan och koldioxidbudget under år 2023.

Samordnare klimatanpassning och våtmarker

För att bli klimatneutrala behöver vi arbeta med kolsänkor som exempelvis våtmarker, skogar etc. Vi behöver utröna hur möjligheterna ser ut i vår kommun. Befintliga marker måste inventeras och skyddas och vi måste även återskapa våtmarker för att minska utsläpp av växthusgaser. I detta ingår även etablering av fosfordammar för minskad övergödning och minskat fosforläckage. Själva återskapandet sker till stor del med bidrag och ansöks av markägaren eller kommunen med hjälp av samordnaren.

Mälaren

Vår kommun är belägen mitt i Mälaren och vi har därmed ett särskilt ansvar för att säkra miljö kvalitetsnormerna. Mycket av det som behöver åtgärdas kan göras med hjälp av tillsyn på olika områden runt om i kommunen. Övergödning är ett av problemen i Mälaren. Det kommer sig av att för höga halter av att näringsämnen läcker ut från våra kringliggande marker som jordbruk, hästgårdar men även avloppsreningsverk och enskilda avlopp. Andra problem är miljögifter och mikroplaster. Tillsyn kan ställa krav på verksamhetsutövare att inkomma med information och handlingsplaner för hur de ska åtgärda exempelvis mark som de har förorenat. Mikroplaster härrör från både vägtrafiken, konstgräsplaner och allmän nedskräpning. Detta kan också stävjas i och med att ställa krav på tillsynen. Miljöpartiet de gröna anser att tillsynen behöver förstärkas/utföras inom följande områden:

1. Tillsyn dagvattenanläggningar kopplat till att Mälaren är vår dricksvattentäkt. Vilka anläggningar som finns, skötsel som ligger på staden alternativt VA bolaget. Tillsyn bör även innefatta Trafikverkets anläggning inom kommunen.
2. Tillsyn konstgräsplaner. Dessa är att klassas som anläggningar och för att få igång arbetet med att miljöanpassa dessa bör tillsyn genomföras.
3. Inventering och tillsyn förorenad mark kopplat till brandbekämpningsområden. Där det finns risk för PFAS-föroreningar (en grupp av ämnen som är extremt mycket svårnedbrytbara och hälsofarliga). Denna inventering och tillsyn kopplas till vårt dricksvatten, Mälaren.

Inom Ekerö kommun finns 9 stycken grundvattenförekomster helt eller delvis inom kommunens gränser. De flesta av dessa har idag inget erforderligt skydd som fås genom att införa vattenskyddsområde runt vattenförekomsten och dess tillrinningsområde. Arbetet med att utreda och ta fram skyddsföreskrifter behöver påbörjas omgående till respektive grundvattenförekomst.

Energibolag, solparker och solceller

Ekerö behöver en snabb utveckling med investeringar i lokal förnybar energiproduktion från solpaneler på kommunens befintliga tak, solcellsparker (som är mer lönsamt än solceller på tak) och genom att undersöka förutsättningar för bildandet av ett lokalt energibolag för att ta hand om investeringarna och skapa förutsättningar för fortsatt utbyggnad. Kommunen kan

även få lägre elpriser genom att investera i vindkraftsandelar och bidra då även till att mer hållbar energi byggs.

Miljöpartiet de gröna vill uppföra solceller på kommunens alla tak och skapa solparker. Solcellsmarknaden växer starkt, investeringskostnaden har sjunkit radikalt och lönsamheten ökat. Vi vill även bygga in möjligheten att lagra elen då även denna teknik utvecklas snabbt. Solceller är generellt sett underhållsfria och bidrar endast med tillskott till driftbudgeten.

Extra energirådgivning

För att våra medborgare ska kunna ta medvetna och klimatsmarta beslut som sparar pengar vill vi göra fler riktade informationsinsatser.

Parkeringsavgifter

Det behöver skapas incitament i större utsträckning för de externa bilburna att åka kollektivt till Ekerö och skapa plats på befintlig infartsparkering.

Satsning på gång- och cykelvägar

Vi lägger ordentligt med pengar för prioriterade åtgärder från kommande cykelplan samt på cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafik. Många av dessa satsningar berättigar till bidrag från staten upp till 50%. Vi vill även se en satsning på säkra skolvägar där biltrafiken runt skolorna ska minska.

Logistikcentral

Vi vill inrätta en logistikcentral för samordnad varuleverans. Detta ger både ekonomiska och ekologiska vinster då vi genom samordnade transporter slipper köra med halvtomma lastbilar flera gånger om dagen, på så sätt kan vi samordna och köra färre turer. Detta ökar dessutom framkomligheten på vägarna. Samordnad varuleverans gynnar det lokala näringslivet då vi kan upphandla tjänsten av lokala företag. Under denna budgetperiod lägger vi resurser på att genomföra en utredning under år 2023 för att sedan kunna starta år 2024. Det finns erfarenheter från exempelvis Lidingö kommun som har sparat 7 miljoner kronor årligen på att införa samordnad varuleverans. Vi bedömer alltså inte att det på sikt kommer att innebära någon kostnad utan snarare en besparing.

Återbruk kommunal verksamhet, delningstjänst

Ett internt Blocket/Digitalt system för möbler/ inventarier i kommunal verksamhet för att dela mellan verksamheterna som t.ex. skolor. Sakerna kan återanvändas i nya verksamheter istället för slängas men även avyttras, säljas eller bortskänkes till ideella föreningar och privatpersoner. Kostnaden motsvarar framtagandet av det digitala systemet.

Tilläggsbudget driftbudget år 2023

Kostnadsökningar satsningar tkr	2023
Start av energibolag, utredning	-200
Bevara naturvärden. Mälaren, grundvatten och skog. Personalförstärkning och konsultutredning	-1100
Hållbar konsumtion kampanjer och förbättringar	-200
Beetendeförändrande kampanjer resor	-100
Klimatfärdplan, hållbarhetsstrateg + samordning våtmarker och klimatanpassning	-2000
Extra energirådgivning	-50
Logistikcenter, utredning	-350
Totalt kostnadsökningar extra satsningar	-4 000

Driftbudget	2023
Verksamhetens nettokostnad	-1 944 327
<i>Extra satsningar</i>	<i>-4 000</i>
<i>Utgår exploateringsverksamheten</i>	<i>-25 920</i>
<i>Skatteintäkter och generella bidrag (återgång till skattesatsen 19,25)</i>	<i>2 002 705</i>
Speciella generella bidrag	11 895
Finansnetto	-38 900
Årets resultat	1 453
	0,1%
Avgår anläggning	-1448
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	5
	0,0%

Tilläggsförslag till investeringsbudget 2023

Investeringsbudget	2023
Intäktsökningar	
Intäkter exploateringsverksamheten	25 920
Total intäktsökning	25 920
Kostnadsökningar tkr	
Gång- och cykelvägar	- 8 000
Extra solceller samt ellagring	-2 000
Införande parkeringsautomater	-500
Återbruk kommunal verksamhet, delningstjänst	-100
Amortering lån	-15 320
Totalt kostnadsökning exkl. bidrag	-25 920
Totalt	0